

Styrelse/Nämnd: Teknik- och fritidsnämnden**Dag, tid:** 2025-09-09, kl. 09:30**Plats:** Sammanträdesrum Gillet samt studiebesök efter lunch

Ärenden:	Dnr:	Sida:
Ärenden		
1 Val av justerare		
2 Förvaltningschefen informerar		
Beredningsärenden		
3 Föreläggande enligt miljöbalken om provtagningsplan Ljusseveka 2:23 mfl	TFN.2023.329	2 - 35
4 Begäran om förlängning gällande uppdrag att ta fram en idéskiss för Folkets park Värnamo	TFN.2025.42	36 - 38
5 Granskning av föreningar som har erhållit föreningsbidrag 2025	TFN.2025.342	39 - 43
Informationsärenden		
6 Kontantfri simhall	TFN.2025.341	44 - 46
7 Information om energiuppföljning januari till juni 2025 samt arbete med lönsamhetsanalyser	TFN.2025.74	47 - 51
8 Övriga frågor		
9 Övrig information från förvaltningen inkl. studiebesök		52

Gottlieb Granberg
OrdförandeMaria Grimstål
Sekreterare

**Tjänsteskrivelse – Föreläggande enligt
Miljöbalken om provtagningsplan Ljusseveka 2:23
med flera****Ärendebeskrivning**

Kommunstyrelsen beslutade 5 september 2023 § 278 att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att för Värnamo kommuns räkning redovisa förslag till provtagningsplan enligt föreläggande från samhällsbyggnadsnämnden den 18 augusti 2023 samt att redovisa provtagningsplanen till samhällsbyggnadsnämnden senast 14 februari 2024.

Förslag på provtagningsplan redovisades den 29 oktober 2024 till kommunstyrelsen som den 3 december 2024 lämnade förslaget till samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunstyrelsen beslutade den 3 juni 2025 att förelägga teknik- och fritidsnämnden att förtydliga vissa delar i förslaget till provtagningsplan. Med anledning av detta har provtagningsplanen reviderats och ska nu redovisas till teknik- och fritidsnämnden samt till kommunstyrelsen.

Fastigheterna som berörs är Ljusseveka 2:23 samt delar av Ljusseveka 2:1 och 2:2. Planen skulle omfatta en miljöteknisk undersökning avseende mark, grundvatten, ytvatten och sediment på och i anslutning till fastigheten Ljusseveka 2:23.

Konsultfirma har utifrån provtagningsplanen uppskattat en budget för att genomföra miljöundersökningen på cirka 400 000 kronor. Till det beräknas cirka 150 000 kronor för internt arbete på förvaltningen. Kostnadsbedömningen är initialt cirka 550 000 kronor men den kan, beroende på omfattning och svårigheter i mark och geotekniska förutsättningar, förändras. Därför är det lämpligt att anvisa även budget för oförutsedda kostnader med 150 000 kronor.

Se även under rubrik Utredning.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2023.329

Dnr:

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

- att** lämna den reviderade förslaget till provtagningsplan Ljusseveka 2:23 med flera till kommunstyrelsen samt
- att** föreslå kommunstyrelsen att bereda frågan om finansiering om 700 000 kronor i kommande budgetprocess för att utföra den miljötekniska undersökningen.

Helena Nyberg
Kvalitets- och utvecklingsansvarig

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2023.329

Dnr:

Utredning

Kommunstyrelsen beslutade 5 september 2023 § 278 att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att för Värnamo kommuns räkning redovisa förslag till provtagningsplan enligt föreläggande från samhällsbyggnadsnämnden den 18 augusti 2023 samt att redovisa provtagningsplanen till samhällsbyggnadsnämnden senast 14 februari 2024. Teknik- och fritidsförvaltningen beställde arbetet med provtagningsplan från konsultfirma. Redovisningen av planen försenades, men dispens av tidsförseningen godkändes i direkt dialog mellan teknik- och fritidsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Förvaltningarna förde även dialog om innehåll i provtagningsplanen och omfattning av kommande provtagning och provtagningsområde.

Förslag på provtagningsplan redovisades den 29 oktober 2024 till kommunstyrelsen som den 3 december 2024 lämnade förslaget till samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunstyrelsen beslutade den 3 juni 2025 att förelägga teknik- och fritidsnämnden att förtydliga vissa delar i förslaget till provtagningsplan. Med anledning av detta har provtagningsplanen reviderats och ska nu redovisas till teknik- och fritidsnämnden samt till kommunstyrelsen. Revideringen berör bland annat förtydligande kring analyser och utökning av antal provgropar.

Fastigheterna som berörs är Ljusseveka 2:23 samt delar av Ljusseveka 2:1 och 2:2. Planen skulle omfatta en miljöteknisk undersökning avseende mark, grundvatten, ytvatten och sediment på och i anslutning till fastigheten Ljusseveka 2:23. Värnamo kommun äger inte fastigheten men har varit verksamhetsutövare och bedrivit verksamhet som förorsakat misstanke om förorening och är därmed huvudman över det förorenade området.

I det ursprungliga föreläggandet från samhällsbyggnadsförvaltningen står att provtagningsplanen ska omfatta en miljöteknisk undersökning avseende mark, grundvatten, ytvatten och sediment på och i anslutning till fastigheten Ljusseveka 2:23 och den planerade undersökningen ska utföras i enlighet med MIFO fas 2.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2023.329

Dnr:

I samband med framtagning av provtagningsplanen har teknik- och fritidsförvaltningen även begärt ett utkast till budget för att genomföra undersökningen. Konsultfirman har utifrån provtagningsplanen uppskattat en budget för att genomföra miljöundersökningen på cirka 400 000 kronor. Till det beräknas cirka 150 000 kr för internt arbete på förvaltningen.

Kostnadsbedömningen är initialt cirka 550 000 kronor men den kan, beroende på omfattning och svårigheter i mark och geotekniska förutsättningar, förändras. Därför är det lämpligt att anvisa även budget för oförutsedda kostnader med 150 000 kronor.

Beroende på utfall i undersökningen kan det också bli aktuellt med åtgärder efter provtagning såsom sanering, rening etcetera. Kostnad för det är helt beroende av vad som framkommer i resultaten från provtagningen och går inte att prognostisera i dagsläget. I nuvarande budget hos teknik- och fritidsnämnden finns inte medel för att genomföra den miljötekniska undersökningen eller praktiska åtgärder som följd av utredningen.

Den reviderade provtagningsplanen bedöms rymmas inom ovanstående budget.

Provtagningsplan Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

Miljöteknisk undersökning avseende mark,
grundvatten, ytvatten och sediment

Reviderad augusti 2025

Foto: Jönköpings Läns Museum. Digitalt arkiv.

Sweco Sverige AB	RegNo 556767-9849
Uppdrag	MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo
Uppdragsnummer	30073783
Kund	Värnamo kommun
Upprättad av	Sandra Pettersson, Anna Paulsson, Louise Johansson
Granskad av	Martin Fransson
Godkänd av	Louise Johansson
Datum	2024-10-01, reviderad 2025-08-27
Ver	3
Dokument nummer	Slutversion
Dokumentreferens	Provtagningsplan Ljusseveka Slutversion 2024-10-01_rev 2025-08-19

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Administrativa uppgifter	5
1.2	Bakgrund	5
1.3	Uppdrag och syfte	5
1.4	Organisation	6
2	Områdesbeskrivning	6
2.1	Lokalisering och planförhållanden	6
2.2	Mark- och grundvattenförhållanden	6
2.3	Skyddsobjekt	7
3	Beskrivning av objektet	8
3.1	Historik	8
3.1.1	Värnamo Tegelbruk	8
3.1.2	Värnamo Räddningstjänst, förråd och brandövning	9
3.1.3	Flygbilder	9
3.2	Nuvarande verksamhet	10
3.3	Platsbesök	10
4	Tidigare undersökningar och åtgärder	12
4.1	Undersökningar	12
4.2	Åtgärder	13
5	Potentiella föroreningar	14
5.1	Brandövningsplats	14
5.1.1	Branschspecifika föroreningar	14
5.1.2	Andra relaterade föroreningar	15
5.2	Tegelbruk	15
5.2.1	Branschspecifika föroreningar	15
5.2.2	Andra relaterade föroreningar	15
6	Planerad undersökning	15
6.1	Ansvarsförhållanden	15
6.2	Strategi	16
6.2.1	MIFO fas 2	16
6.2.2	Förslag till övriga undersökningsmoment	17
6.3	Jord	18
6.3.1	Allmänt	18
6.3.2	Ytlig jordprovtagning	18
6.3.3	Provgropar	18
6.3.4	Skruvprovtagning	19
6.4	Grundvatten	20
6.5	Ytvatten	20
6.6	Sediment	21
6.7	Dagvatten och spillvatten	21
6.8	Fält- och laboratorieanalyser	21
6.8.1	Fältanalys	21
6.8.2	Laboratorieanalyser	21
6.9	Ledningskoll, utsättning och inmätning	21
7	Redovisning	22
8	Tidplan	22

Bilagor

Bilaga 1. Situationsplan Ljusseveka 2:23 m fl

Bilaga 2. Provtagningsplan Ljusseveka 2:23 m fl (Rev augusti 2025)

Bilaga 3. Flygfoto 1982

1 Inledning

1.1 Administrativa uppgifter

Upprättad av: Sandra Pettersson, Louise Johansson
Uppdragsnummer: 30073783
Uppdrag: MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo
Kund: Värnamo kommun
Uppdragsledare: Louise Johansson

Fastighetsbeteckning:	Ljusseveka 2:23, 2:1 och 2:2
Adress:	Ljusseveka Tennishall 1 33134 Värnamo
Fastighetsägare:	Värnamo Tennisklubb (Ljusseveka 2:23) Värnamo kommun (Ljusseveka 2:1 och 2:2)
Beställare:	Värnamo kommun, Teknik och Fritidsförvaltningen Helena Nyberg och Linda Henriksson

1.2 Bakgrund

På fastigheten Ljusseveka 2:23 samt delar av Ljusseveka 2:1 och 2:2 i Värnamo har verksamhet med tegelbruk (Värnamo Tegelbruk) bedrivits från 1898 och fram till ca 1970. Därefter har Värnamo Räddningstjänst använt området och kommunen har utfört rivning. Numera används fastigheten Ljusseveka 2:23 av Värnamo tennisklubb och inrymmer tennishallar och utomhusplaner för racketsport.

En historisk inventering och översiktlig miljöteknisk undersökning gjordes 2018 av Ramböll Sverige AB, delvis med anledning av planerad byggnation. Området öster om byggnaden sanerades i samband med tillbyggnation av tennishallen 2018. En schaktsanering med tillhörande kontroll av mark utfördes även av Peab i samband med byggnation av väg 151.

Samhällsbyggnadsnämnden i Värnamo kommun har 2023-08-18 ålagt Värnamo kommun att redovisa en provtagningsplan för miljöteknisk undersökning med ambitionsnivån MIFO fas 2, omfattande mark, grundvatten, ytvatten och sediment på och i anslutning till fastigheten Ljusseveka 2:23. Området ligger inom inre skyddsområde för Värnamo kommuns huvudvattentäkt, Ljusseveka.

Miljöenheten har i e-post 2024-08-27 förtydligat att "provtagningsplanen ska omfatta det område på fastigheterna där verksamhet har bedrivits, samt eventuella utsläpp till ytvatten". De har vidare preciserat att Det primära syftet med provtagningarna är att undersöka eventuell påverkan från brandövningsplatsen, men eftersom flera av analysparametrarna även omfattar de ämnen som kan uppkomma vid tegelbrukets verksamhet så kommer även den verksamheten att omfattas. Värnamo kommun var även ansvariga för rivningen av byggnaderna och miljöenheten anser därför att de kan ses som verksamhetsutövare för det avfall som uppkom i samband med rivningen. Detta innebär att även gropar som fyllts igen behöver undersökas.

1.3 Uppdrag och syfte

Sweco har fått i uppdrag av teknik och fritidsförvaltningen vid Värnamo kommun att ta fram en provtagningsplan för översiktlig miljöteknisk undersökning av föroreningssituationen enligt MIFO fas 2 eller förstudie (om så överenskomts).

Syftet med undersökningen är att undersöka föroreningsituationen med avseende på mark, grundvatten, ytvatten och sediment och i synnerhet avseende föroreningar som kan påverka närliggande skyddsobjekt.

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783
Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

1.4 Organisation

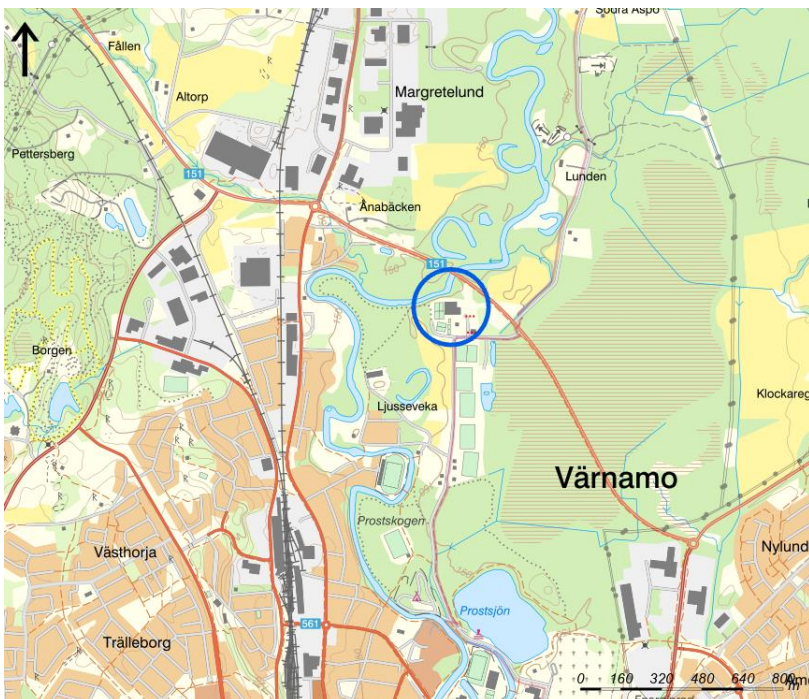
Provtagningsplanen har tagits fram av Louise Johansson som även genomfört platsbesök, Sandra Pettersson och Anna Paulsson för handläggning och ritningar samt Martin Fransson för diskussion av strategi samt slutlig kvalitetsgranskning. Angelica Fäger har medverkat i den slutliga revideringen av bilagor.

2 Områdesbeskrivning

2.1 Lokalisering och planförhållanden

Ljusseveka 2:23 och kringliggande fastigheter ligger utmed Lagan i norra delen av Värnamo tätort, Figur 1. I norr gränsar området mot Lagan och i söder mot fotbollsplaner, åkermark och skogsområden. I nordväst tangerar den nya förbifartsvägen tillhörande riksväg 151 området.

Området är inte detaljplanelagt, även om det varit verksamheter i området sedan slutet av 1800-talet. Området ligger delvis utanför VA-nätet för Värnamo och har kommunalt spillvatten och vatten, men inte kommunalt dagvatten.

Figur 1. Översiktlig karta. Fastigheten Ljusseveka 2:23 m.fl. är markerad med blå cirkel.

2.2 Mark- och grundvattenförhållanden

Berggrunden i området består enligt SGUs kartvisare av granit. Det finns en lokal deformationszon i nord-sydlig riktning som följer Lagens sträckning.

Jorddjupet till berg är enligt SGUs jorrdjupskarta 30-50 meter. Lokala variationer noteras, med mindre än 20-30 meter till berg vid borrhning strax norr om Lagan.

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783

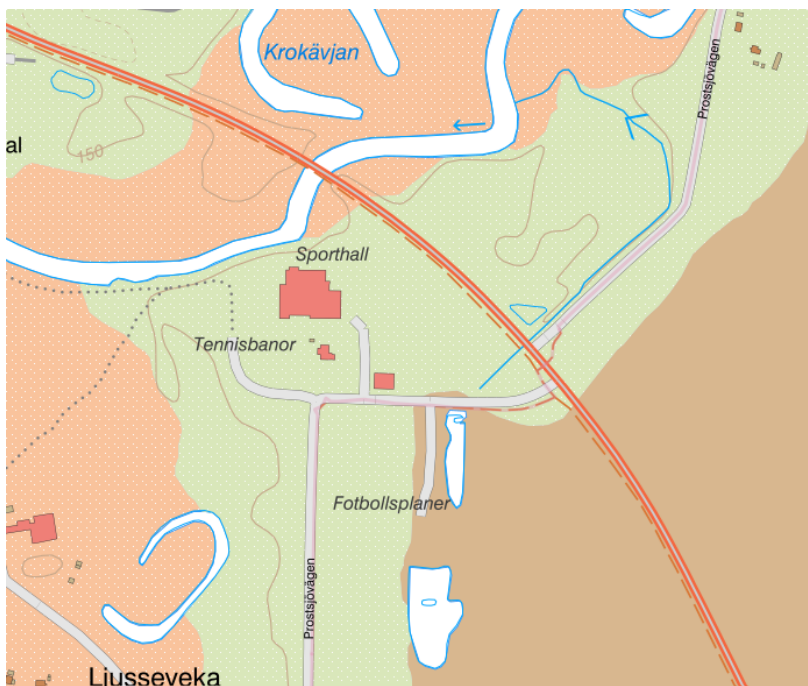
Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

Jordlagren utgörs av glacial grovsilt-finsand och utmed Lagan älvsediment av samma jordart, se Figur 2. Ramböll anger att marken kan vara utfylld av fyllnadsmassor, vilket noterades okulärt vid Swecos platsbesök, i synnerhet i norr mot Lagan.

Väster och sydväst om området finns ett område med torv på drygt 100 ha (Länsstyrelsens objekt ID F05D8I01). Enligt flygbilder sammanfaller detta delvis med information om lertakten till tegelbruket öster om fotbollsplanerna utmed Prostsjövägen.

Den ungefärliga strömningsriktningen för avrinnande dagvatten är svagt åt norr, nordväst och väst mot Lagan enligt Ramböll. Sweco noterar från topografiska kartan att grundvattenströmningen i området kan vara riktad åt söder pga genomsläppliga jordlager och Lagans flöde åt söder samt fallande marknivå åt söder. Sydväst om området noteras flera korvsjöar som vittnar om Lagans historiska meandring i området.

Grundvattenmagasinet utgörs av en sand- och grusförekomst med i vissa delar ovanligt goda uttagsmöjligheter. Magasinet utgör Värnamo kommuns huvudvattentäkt och vattenverket ligger ca 300 meter sydväst om aktuellt område.

Figur 2. Jordartskartan beskriver glacial grovsilt-finsand (grönt) och älvsediment (orange), till höger torv och område för tidigare lertäkt. Höjdkurvor och riktning på dike/bäck åt nordost med mynning i Lagan kan noteras.

2.3 Skyddsobjekt

Lagan meandrar utmed områdets norra sida och i sydväst finns flera korvsjöar i terrängen som vittnar om annan historisk sträckning av ån.

Värnamo kommuns huvudvattentäkt och vattenverket Ljusseveka ligger ca 300 m sydväst om fastigheten Ljusseveka 2:23.

Den historiska verksamheten i området gör att kulturminnesvärden kan behöva beaktas.

3 Beskrivning av objektet

2024-10-01

3.1 Historik

Uppdragsnummer 30073783

Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

3.1.1 Värnamo Tegelbruk

Värnamo Tegelbruk hade verksamhet på platsen mellan 1898 och 1970. Tegelbruket hade främst verksamhet på Ljusseveka 2:23, men täkter berörde även mindre del av Ljusseveka 2:1 och 2:2 i väster och sydväst. Utfyllnad efter rivning av tegelbruket verkar ha skett i norr och mot nordost, mot Lagan och nuvarande Riksväg 151.

Information nedan har inhämtats via Historiska Sällskapet Gamla Wernamos tidskrift Wernamo-Posten nr 1 och 2, 2012.

De stora groparna intill bruksområdet utgjorde sandtäckter, vilka delvis har planats ut och används idag för tennisplaner, eller kan ha fyllts igen. Lertakten med moränlera låg sydost om bruket, spåren syns ännu i terrängen. Lerlagren uppgavs vara ca 5 meter djupa och beräknades vid den tiden räcka till 100 år av tegelproduktion.

Leran grävdes för hand och senare med grävmaskin, lastades på vagnar och drogs till tegelbruket av ett litet lok. Vid bruksbyggnaden drogs vagnarna med hjälp av ett spel upp på andra våningen. Leran tippades ner i en kvern där den blandades med sand men även sågspån och vatten till rätt konsistens. Därefter formades tegelstenar som lyftes upp i det fyra våningar höga tegelförrådet. De klibbiga stenarna placerades ut på hyllor för att bli klara att brännas. Inför bränning staplades teglet in i den stora brännugnen (40*60 meter) med ca 15 portar som murades igen för varje bränning. Antracit i grusform (steget mer förkolat än stenkol) användes som bränsle och hölls ner över teglet via luckor i ringugnens tak. Bränningen tog sedan 5 dygn. Normalt var 2-3 dygn smokning vid ca 120°C för att driva bort vatten samt 2-3 dygn för bränning vid temperatur omkring 1 000°C och därefter ett par dagar för avsvälning¹. Resultatet var en porös, isolerande tegelsten eftersom sågspånet hade bränts bort.

Vid Ljusseveka kvern fanns en bro över Lagan "Rallebron" med smalspårig järnväg. Ett fotogendrivet lok drog vagnarna med tegel från bruket, över Lagan och uppför vid Sandgatan för att korsa Jönköpingsvägen (dåvarande riksettan) till omlastning till ordinarie järnväg. Det hände att vagnar släppte i uppförsbacken och den skarpa kurvan och då for ner i Lagan.

¹ [Tegeltillverkning – Wikipedia](#)

3.1.2 Värnamo Räddningstjänst, förråd och brandövning

2024-10-01

En tidigare inventering enligt MIFO fas 1 har genomförts. Enligt Rambölls rapport anges att det på en situationsplan 1976 fanns tre rökövningsrum, lager för brandkåren, verkstad, pannrum m m i lokalerna. Enligt muntlig uppgift från intervju med Räddningstjänsten fanns fordon (bl a rälsbussar) uppställda för släckövningar någonstans i området under 1970-talet. Det fanns även ett containersystem som stod på byggnadens baksida, västerut mot Lagan, där man hade släckövningar. På asfaltsplanen på byggnadens östra sida hade man under 1980-talet övningar med vatten och skum. I detta område finns en dagvattenbrunn där PFAS har påvisats 2018. Främst fibrösa material ska ha eldats. Vatten och skum rann till både dagvattenbrunnar och ut i omgivande mark. Mellan 1983–1985 genomfördes övningar varannan vecka med ca 3 liter brandövningsskum/tillfälle. Mellan 1985–1990 genomfördes ca 8 övningar/år. Enligt räddningstjänsten användes endast syntetiska detergentskum under 1980-talet, vilka inte innehöll högfluorerade ämnen (PFAS) utan bestod av tensider, och glykoler/glykoletrar. Kunskapen om övningarna på 1970-talet är liten. En kommentar till detta från Sweco är att samma tankar och slangar kan ha använts och att dessa kan ha bidragit med förorening ändå.

Uppdragsnummer 30073783

Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

3.1.3 Flygbilder

Historiska flygbilder från 1972, 1982, 1993, 1998 har beställts hos Lantmäteriet för att om möjligt urskilja lägen för brandövning, byggnader eller andra aktiviteter. Inga verksamheter kopplade till brandövning noteras på bilderna. Den norra delen av tegelbruket revs uppenbarligen enligt en analog flygbild i Geolex (Lantmäteriet) före 1970, huvudbyggnaden överensstämmer med den beställda flygbilden från 1972, se Figur 3 och Figur 4.

Figur 3. Flygbild 1972, norra delen av Tegelbruket har rivits, ny tegelbyggnad som finns idag. ©Lantmäteriet

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783
J_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

Figur 4. Flygbild 1982, efter rivning av tegelbruket och syns gör de tegelbyggnader som brukades av Värnamo räddningstjänst för förråd och brandövning mm, vilka fanns 1970-72.

3.2 Nuvarande verksamhet

Sedan omkring 1990 bedriver Värnamo Tennisklubb sin verksamhet på fastigheten Ljusseveka 2:23 och i den tidigare disponentvillan på Ljusseveka 2:22 har IFK Värnamo sin klubblokal. Omgivande mark i norr mot Lagan och närmast i väster och öster (Ljusseveka 2:2) utgörs av grönområden och friluftsstråk som ägs av kommunen.

3.3 Platsbesök

Vid platsbesök av Sweco 2024-05-08 noterades tidigare lägen för brandövning och hur området ser ut och är tillgängligt för undersökning idag.

Östra sidan av byggnaden som användes som övningsplats för vatten och skum, Figur 5. Vatten och skum rann till dagvattenbrunnar samt infiltrerade i omgivande mark. Enligt uppgifter i MIFO-blanketten leddes dagvatten troligen direkt till Lagan. Övning skedde också vid invallning på norra sidan byggnaden, mot Lagan, Figur 6. Till höger är bilder från platsbesöket.

2024-10-01

r 30073783

fl Värnamo

Figur 5. Övningar ska genomföras i och framför byggnaden (vid balkongen och armaturen). På den svartvita bilden syns dagvattenbrunn R1809 framför tidigare port. Till höger bild från platsbesök maj 2024 där balkongen syns och den nya tillbyggnaden i grått.

Figur 6. Muren efter invallning av oljecistern. Invallningen utnyttjades också för övningar. Då fanns oljecisternen i invallningen som var försedd med tak. Marken utanför invallningen är inte hårdgjord.

Marken i norr, mot Lagan utgörs av utfyllda områden med bitvis stort innehåll av rester från tegelbruket. I Figur 7 visas exempel på ytlig fyllning och på den högra bilden syns Lagans vattenspegel. I Figur 8 syns en vattenspegel i ett låglänt område mot Lagan och dagvattenbrunn med nytt lock utmed grusvägen precis norr om cisterninvallningen. Ett flertal brunnar noteras i terrängen nordöst om verksamheten, Figur 9.

Figur 7. Typisk bild på släntfyllning mot Lagan i norr.

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783
Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

Figur 8. Ytvattenspegel på flack yta mot Lagan, möjligt läge för ytvattenprov för beskrivning av risk för spridning till ytvatten. Till höger dagvattenbrunn enligt uppgift från bsv, 2020. Brunnen ligger precis norr om cisterninvallningen.

Figur 9. Flera förmodade dagvattenbrunnar noterades i kringliggande terräng nordost om verksamheten. Dessa bör kartläggas och provtas.

4 Tidigare undersökningar och åtgärder

4.1 Undersökningar

Flertalet geotekniska undersökningar har utförts i närområdet av olika firmor mellan 1963 och 2001, där den sista gjordes av J&W 2001 (WSP) för utredning av vägområde. I samband med den undersökningen bekräftades ett förorenat område norr om byggnaderna och inom fastigheten Ljusseveka 2:2, mot Lagan. Utbredningen var ej avgränsad i flera riktningar. En miljöteknisk undersökning utfördes inför vägbygget (Tyréns, 2009), vilken konstaterade att fyllningen varierade med upp till 4,5 meter, innehöll tegel, skrot, tjärpapp mm. Grundvattennivån bedömdes ligga på 5,5-6,5 meter under marknivån.

En miljöteknisk undersökning i form av MIFO fas 1 och 2 har tidigare utförts på uppdrag av räddningstjänsten i Värnamo (Ramböll, 2018). Resultaten visade förhöjda PFAS-halter i jord och grundvatten. Vidare påträffades metaller, alifater, aromater, BTEX, PAH, PCB, PFAS och dioxin i slam från en dagvattenbrunn. Objektet tilldelades riskklass 2 – *stor risk för människa och miljö*.

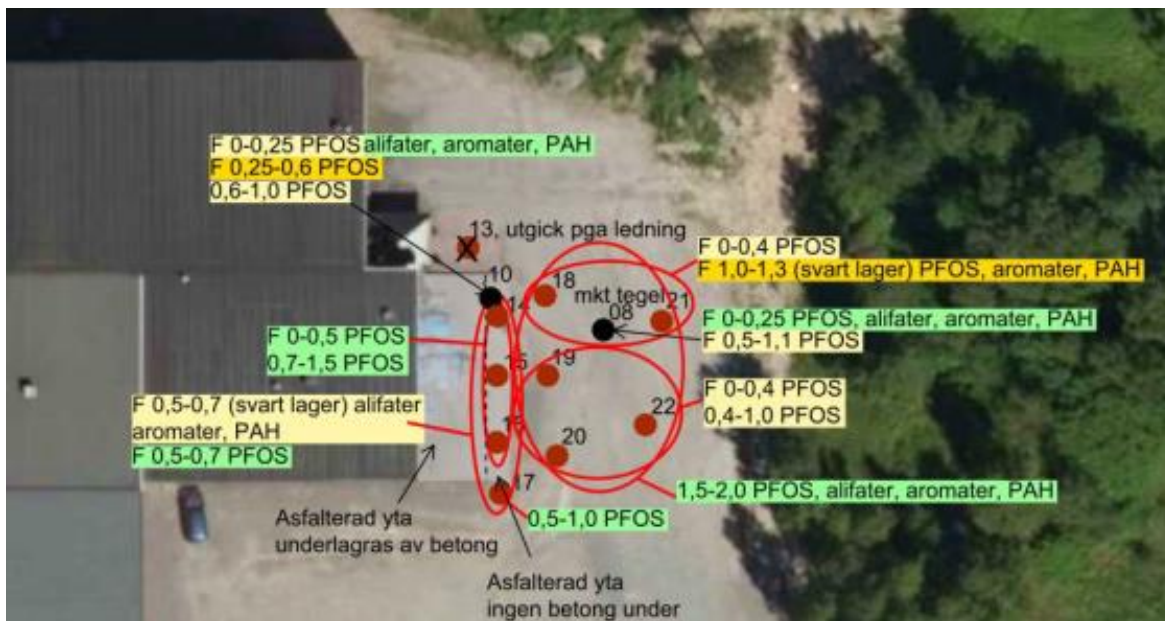
En kompletterande provgruppsgrävning gjordes sommaren 2018 inför om- och tillbyggnad i den östra delen. Den högsta PFOS-halten förekom i samlingsprov från R1818+R1821 i det nordöstra schaktområdet (PFOS 22 µg/kg TS) och i samma prov noterades även höga halter PAH (PAH-H 94 mg/kg TS, PAH-M 88 mg/kg TS) och tunga aromater (34 mg/kg TS), samtliga över generella riktvärden för MKM. Resultaten gav rekommendationen att hantera jord ner till 1,5 meter under den grusade markytan som PFOS-förorenade KM-MKM-massor med undantag för svart skikt som hanteras som PFOS-förorenade MKM-FA-massor. Underliggande jord innehöll halter <KM.

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783

Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

Resultat från tidigare utförd historisk inventering av byggnader och utförda undersökningar och åtgärder har sammanställts i bilaga 1.

Figur 10. Från provgruppsgrävning 2018, inför byggnation. Grön = halt <riktvärden för KM, ljusgul = halt mellan riktvärden för KM-MKM och orange = halter över riktvärden för MKM (ur Rambölls redovisning av provgropar).

4.2 Åtgärder

Åtgärder utfördes inom det påträffade utfyllnadsområdet nordost om tegelbruket inför byggnation av riksväg 151 (Peab, 2012). Ca 1 575 ton förorenade massor med förhöjda halter av PAH och zink schaktades bort. PFAS undersöktes ej.

En anmälan om avhjälpandeåtgärd inlämnades 2018 inför tillbyggnation av tennishallens verksamhetslokaler i öster med ett grundläggningsdjup på 1,5 meter. Området öster om byggnaden sanerades i samband med tillbyggnation av tennishallen 2018. Massor som omhändertogs innehöll låga halter av PFAS, främst PFOS. (Ramböll, 2018)

Ytterligare en anmälan om avhjälpandeåtgärd inlämnades 2020 med anledning av ansökan om bygglov för två utomhuspadelbanor söder om tennishallen, utmed gränsen till Ljusseveka 2:22. Miljökontroll gjordes genom att prov togs som samlingsprov på bortgrävda massor (bsv arkitekter & ingenjörer, 2020). Massor som avlägsnades innehöll spår av PFAS och kvarvarande massor i schaktbotten var under rapporteringsgränsen för analysen. Massorna användes vid sluttäckning av Stomsjö avfallsanläggning.

I samband med åtgärden kartlades interna dagvattenledningar, se Figur 11 men dessa provtogs troligen inte.

2024-10-01

dragsnummer 30073783

aveka 2:23 m fl Värnamo

Ungefärlig sträckning dagvattenledning från padelbanor (i bakgrunden) mot söder...väster om Tenniscentret

...till samlingsbrunn för dagvatten vid slänt mot Lagen (norr om fastigheten)

Figur 11. Dagvattenledningar och uppsamlingsbrunn vid Lagen kartlades (bsv, 2020). (Figur 8)

5 Potentiella föroreningar

5.1 Brandövningsplats

5.1.1 Branschspecifika föroreningar

Enligt Naturvårdsverkets senaste version av branschlistan (2025)²: är de huvudsakliga branschspecifika föroreningarna högflorerade ämnen, dvs PFAS, vilket har konstaterats vid tidigare provtagning i området samt även uppmäts i låga halter i grundvatten vid intagsbrunn till Ljusseveka vattentäkt några hundra meter nedströms området.

Per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS) är fluorerade föreningar bestående av en alifatisk kolkedja med olika längder där väte (H) helt eller delvis bytts ut (substituerats) mot fluor (F). Ämnena ingår i en lång rad produkter, exempelvis fett- och vattenavstötande impregnering i textilier och läder, ytskikt i papper och livsmedelsförpackningar, olika färgprodukter etc. PFAS har använts i filmbildande skum för brandbekämpning sedan 1960-talet men började användas i stor omfattning i slutet av 1970-talet.

Filmbildande skum innehåller ytaktiva PFAS som sänker ytspänningen och påskyndar bildandet av en ytfilm som lägger sig på de brinnande ytorna³. Den ytaktiva egenskapen hos PFAS beror på att de har en vattenavvisande (hydrofob) del och en vattenlöslig (hydrofil) del. Den hydrofoba delen utgörs av den alifatiska kolkedjan medan den hydrofila delen utgörs av den funktionella grupp som sitter i slutet av kolkedjan. Vanliga funktionella grupper är sulfonat, karboxylsyra och sulfonamid. PFAS är termiskt stabila och svårnedbrytbara pga den kol-fluorbindningarnas höga bindningsenergi. Detta ökar deras effektivitet vid användning på bränder.

² [branschlistan-foroerande-omraden-ar-2025.pdf](#)

³ Kemikalieinspektionen, 2016. Förslag till nationella regler för högfluorerade ämnen i brandsläckningsskum. Rapport 1/16.

5.1.2 Andra relaterade föroreningar

Branschlistan anger en rad "andra relaterade föroreningar" som typiskt kan förekomma vid brandövningsplatser; alifatiska kolväten, aromatiska kolväten, bromerade flamskyddsmedel (bl.a. PBDE), dioxiner och dioxinlika föreningar, ftalater, metaller (As, Cd, Cr, Hg, Ni, Pb, Zn), PAH, PCB, petroleumprodukter (bl.a. bensin, diesel, reabensin) och VOC.

Enligt EBH-stödet är objektet noterat som Brandövningsplats med halogenerade lösningsmedel, men någon dokumentation om användning av klorerade eller andra halogenerade lösningsmedel finns inte.

Dioxiner tillförs miljön både genom naturliga och genom antropogena källor. Dioxiner bildas vid ofullständig förbränning och det bör det inte uteslutas att brandövning kan ha gett upphov till förorening av dioxiner.

Undersökningen bör i första hand omfatta parametrar som kan utgöra en risk för skyddsobjekt och/eller av ämnen som redan har konstaterats vid tidigare undersökningar. Andra ämnen kan undersökas om iakttagelser i fält görs som motiverar detta.

5.2 Tegelbruk

5.2.1 Branschspecifika föroreningar

Historisk verksamhet med tegelbruk antas ha kunnat orsaka föroreningar av främst tungmetaller och PAH. I Naturvårdsverkets branschlista 2025 noteras i kommentar för branschen "Tillverkning av tegel och keramik" att tungmetaller samt avfallshantering och utfyllnader ofta förekommer. De huvudsakliga föroreningarna anges vara olika tungmetaller beroende på godsets användning samt PAH (Antracen, Naftalen, Benso(a)pyren) men även pentaklorfenol och trikloreten, dock saknas närmare motivering till de två sistnämnda.

5.2.2 Andra relaterade föroreningar

Andra exempel på relaterade föroreningar inom tillverkning av tegel och keramik som noteras i branschlistan är; blymönja, impregneringsmedel (bl.a. CCA), klorerade aromater (bl.a. pentaklorfenol), kväve, lösningsmedel (klorerade bl.a. trikloreten), metaller (As, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, Mn, Ni, Pb, Sb, Sn, Ti, U, Zn), PAH, pesticider, petroleumprodukter (bl.a. kreosot, olja), slam, svavelväte och VOC.

Dioxiner nämns inte i branschlistan men tidigare verksamhet med förbränning kan möjligen antas ha orsakat bildande av förorening av dioxiner.

6 Planerad undersökning

6.1 Ansvarsförhållanden

Enligt Länsstyrelsens EBH-karta⁴ beskrivs den primära branschen på objektet som brandövningsplats och den sekundära branschen som tillverkning av tegel och keramik. MIFO-klassningen rör Ljusseveka brandövningsplats och denna ska ligga till grund för planeringen enligt föreläggandet.

Ansaret för brandövningsverksamheten ligger troligen främst på Värnamo Räddningstjänst. Tegelbruket nämns i föreläggandet, men det motiveras inte om kommunen har något ansvar att utreda föroreningar som uppkom vid bruket

⁴ [Länsstyrelsen i Jönköpings läns publika Webbkarta \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se/jonkopings-lans/publika/Webbkarta/(lansstyrelsen.se))

som lades ned 1970. Ansvar för förorenade områden som uppkom före 1969 då miljöskyddslagen trädde i kraft är generellt statligt och det bör inte uteslutas att statliga bidragsmedel kan sökas av kommunen för utredning av tegelbruket och eventuella föroreningar kopplade till den verksamheten. För att Värnamo kommun ska kunna söka statliga medel för utredning krävs en ansvarsutredning som normalt upprättas av tillsynsmyndigheten. Någon sådan finns i nuläget inte.

Kommunen kan ha ett visst ansvar genom att ha utfört rivning av tegelbruket, vilket kan ha orsakat spridning av föroreningar vid eventuella utfyllnader av rivningsrester i håligheter i området och i slänten mot Lagan. Den norra delen av tegelbruket där tegelrester noteras i marken revs dock före 1970 enligt flygbilder. Det är också svårt att avgöra om tegelresterna i området kan härledas till den aktiva driften av tegelbruket, fram till 1970.

6.2 Strategi

6.2.1 MIFO fas 2

I MIFO-inventeringen framstår PFAS som huvudsaklig riskförorening. Marken i området har undersökts tidigare och PFAS har noterats, liksom lager med svart utfyllnad och halter av såväl PAH som aromater. Vid vägbygget noterades zink och PAH i fyllningen och i slam från en brunn påträffades 2018 metaller, alifater, aromater, BTEX, PAH, PCB, PFAS och dioxin. Vid platsbesöket noterades utfyllda slänter mot Lagan.

MIFO fas 2 är en översiktlig undersökning av föroreningssituationen på platsen. Syftet är främst att kontrollera om det finns föroreningar och i vilka halter dessa förekommer, för att kunna göra en säkrare riskklassning för fortsatt prioritering av objekt som behöver utredas vidare. Samhällsbyggnadsnämnden har förelagt om MIFO fas 2 där jord, grundvatten, ytvatten och sediment ska ingå. Swecos antagande är att föreläggandet i första hand avser brandövningsplats och där aktuell föroreningssituation och risker. För övriga föroreningar (tegelbruk) har kommunen troligen inget eller litet ansvar. Fokus bör därför till övervägande del ligga på brandövning och PFAS men inkludera ämnen och utfyllnader som sedan tidigare har påvisats eller kan finnas vid aktuell typ av verksamhet.

Givet områdets storlek och många tänkbara undersökningsparametrar är Swecos förslag till strategi att genomföra undersökningen stegvis, med flera kompletterande metoder och inkludera samtliga medier som miljöenheten föreslår för att undvika att missa någon betydande förorening. Detta ger en ambitiös MIFO fas 2. Sweco och teknik- och fritidsförvaltningen har beaktat miljöenhetens synpunkter men håller inte helt med om att utfyllnader måste undersökas i alla tänkbara lägen i en MIFO-undersökning som är en översiktlig undersökning. En provgrop väster om tegelbruket har lagts till på inrådan från miljöenheten, dock förefaller det fortfarande vara en hålighet i aktuellt läge. Viktigast är att översiktligt identifiera förekomst av föroreningar eller olika innehåll av föroreningar utfyllnader, inte att detaljkartlägga utbredningen av utfyllnader. Provgropar och provpunkter kan vid behov läggas till i fält för att uppfylla syftet och beroende på misstanke om förorening och/eller avvikande utfyllnader.

Förslagsvis inleds undersökningen med översiktlig provtagning av ytliga jordlager i anslutning till de ytor där brandövning kan ha förekommit och skum och vatten kan ha infiltrerat i mark genom ytavrinning.

Jordlager med rivningsrester i utfyllnadsområden utmed Lagan, samt andra bedömda utfyllnadsområden/håligheter bör undersökas översiktligt avseende innehåll av föroreningar. Undersökning av fyllning görs med fördel genom

provgropsgrävning så att fyllningen kan dokumenteras väl. För utfyllnadsmassor och för eventuella avvikande lager kan ett bredare analyspektrum tillämpas.

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783

Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

Marken i området är genomsläpplig och objektet ligger bara 300 meter från kommunens vattenverk. Grundvatten har endast provtagits avseende PFAS mm i två lägen tidigare då borrning inte gjordes tillräckligt djupt eller att den använda bormetoden inte medgav rördrivning vid aktuella markförhållanden. Prioriterat för MIFO fas 2-undersökningen bör vara att installera grundvattenrör på ett sätt så att grundvatten med säkerhet kan undersökas med avseende på förekomst av PFAS som riskerar att påverka skyddsobjekten, Ljusseveka vattentäkt och Lagan. Eventuell förorening i grundvatten utgör det största hotet mot vattentäkten som skyddsobjekt och för bedömning av risker gällande skydd av människors hälsa.

Ytvatten i Lagan undersöks förslagsvis uppströms och nedströms, men det är viktigt att skapa förståelse för hur området avvattnas. Ytvatten bedöms kunna avrinna åt nordost och via dike/bäck ut i Lagan norr om riksväg 151 eller till Lagan direkt från fastigheten. Grundvatten och ytvatten från området sett till terrängens höjd kan troligen avrinna åt såväl sydväst (område med korvsjöar) och sydost (fd lertäkt med öppna vattenspeglar). För att få en komplett bild av förorening i ytvatten och grundvattentransport i området föreslås att ytvatten i alla riktningar kontrolleras och att en analys av grundvattenytans gradient i området görs. Värt att notera är att utspädningen i Lagan är stor och halter kan variera mycket beroende på vattennivåer och flöden. Passiv provtagning av PFAS i ytvatten över tid kan vara ett komplement till inledande stickprovtagning.

Sediment undersöks förslagsvis i utgående dike/bäck samt i Lagan som skyddsobjekt, uppströms och nedströms och i samma lägen som ytvattenprov uttas i. Sedimentprov tas så långt som möjligt i ackumulationsbotten och på den sida av Lagan som vetter mot objektet.

Fokus bör vara att genomföra undersökningen skyndsamt med tanke på risker för närliggande skyddsobjekt, Lagan och intagsbrunnar för dricksvatten. Rekommendationen är även att miljöenheten medverkar på plats i samband med arbetet för att optimera utredningen och enas om lämpliga prioriteringar. Baserat på resultaten motiveras ytterligare moment.

Undersökningen utförs i tillämpbara delar enligt SGF:s fälthandbok undersökning av förorenade områden (rapport 2:2013).

I Tabell 1 till Tabell 4 finns alla provpunkter, medier och föreslagna analyser översiktligt sammanställda. Listan är preliminär och ytterligare punkter och gropar kan komma att läggas till beroende på iakttagelser i fält och punkter kan utgå eller behöva flyttas pga ledningar eller andra hinder. Se bilaga 2a och b för provpunkternas preliminära lägen.

6.2.2 Förslag till övriga undersökningsmoment

Då PFAS och andra ämnen så som PAH, aromater, dioxin mm har noterats i slam från dagvattenbrunn (R1809) rekommenderas vid sidan om MIFO fas 2 att dagvattennätet i området kartläggs och undersöks avseende föroreningsinnehåll för att bedöma om det fungerar som internt transportstråk för föroreningar i mark och grundvatten. Undersökningen skulle på ett kostnadseffektivt sätt bidra till kunskap om förekommande ämnen inom objektet och om spridningsrisker till närliggande skyddsobjekt (Lagan och vattentäkten).

Området har kommunalt spillvatten, vilket också kan undersökas som spridningsväg beroende på utfall av föreslagna undersökningar och beroende

på om formatet ska hållas till MIFO eller utvecklas till en förstudie eller en huvudstudie och fungera som underlag för en fördjupad riskbedömning.

2024-10-01

Uppdragsnummer 30073783

Uppdrag MMU_Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

6.3 Jord

6.3.1 Allmänt

Lagerföljder och andra iakttagelser noteras i fält för varje punkt, där även färg och provnivå för laboratorieanalys anges. Jordprover packas och förvaras svalt i provkärl tillhandhållna från labbet. Provtagning dokumenteras med foton.

6.3.2 Ytlig jordprovtagning

Provtagning görs som ytlig samlingsprovtagning av områden om ca 200 m² utanför hårdgjorda ytor intill områden där brandövning kan ha förekommit (SP1-SP5). Syftet är att provta ytlig mark där skum och vatten från brandövningar kan ha infiltrerat.

Provtagning görs om möjligt ner till 0,2-0,3 meter och varje samlingsprov representeras av minst 5-10 delprov. Analys görs med avseende på PFAS om inget annat noteras. Analys av fyllnadsmaterial inkluderar eventuellt även PAH som indikator.

Uttagna prover packas och förvaras svalt. Provtagningen dokumenteras genom fotografering och fältobservationer i form av jordlagerföljder, eventuell lukt m.m. noteras i protokoll.

Tabell 1. Samlingsprovtagning av ytlig mark, preliminär omfattning.

Provpunkt	Medium	Beskrivning	Motiv	Analyser
SP1	Jord	Samplingsprov markyta	Markyta infiltration nära BÖP	Jord: PFAS11 (5 st), PAH (5 st)
SP2	Jord	Samplingsprov markyta		
SP3	Jord	Samplingsprov markyta		
SP4	Jord	Samplingsprov markyta		
SP5	Jord	Samplingsprov markyta		

6.3.3 Provgropar

Provgropar grävs preliminärt ned till ett djup på ca 1-2 m under markytan i syfte att undersöka fyllnadsmaterial utmed den norra delen och mot Lagan (PG1-4). Syftet rör inte enbart brandövning utan avser delvis även historisk verksamhet. I samråd med miljöenheten läggs en provgrop i väster till (PG5). Både antal gropar och analysomfattningen kan justeras beroende på iakttagelser i fält.

Provtagning av ytlig jord 0,2-0,3 m görs separat och detta lager prioriteras för analys av PFAS11. I övrigt provtas fyllnadsmaterial som ett prov om max 1 meter i djupled. Groparna görs max 1,5-2 meter djupa. Innehållet i utfyllnaden dokumenteras i protokoll och med foton. Den okulära kontrollen är viktig för undersökningen. Analysomfattningen kan därefter komma att justeras efter Swecos rekommendation och vid behov i dialog med miljöenheten.

Analys utförs avseende PFAS och i några fall dioxin, PAH och metaller. Vid eventuell indikation om oljeförorening analyseras även med avseende på alifater och aromater.

Tabell 2. Provgropsgrävning, okulär bedömning och provtagning av mark, preliminär omfattning.

2024-10-01

Provpunkt	Medium	Beskrivning	Motiv	Analyser
PG1	Jord	Provgrop fyllnadsmaterial	Utfyllnads- område mot Lagan och i väster	Jord: PFAS11 (5 st), Dioxin, PAH, metaller (2 st) Alifater, aromater?
PG2	Jord	Provgrop fyllnadsmaterial		
PG3	Jord	Provgrop fyllnadsmaterial		
PG4	Jord	Provgrop fyllnadsmaterial		
PG5	Jord	Provgrop fyllnadsmaterial		

Uppdragsnummer 30073783
Ljusseveka 2:23 m fl Värnamo

6.3.4 Skruvprovtagning

Provtagningen utförs med skruvborr monterad på borrhandsvagn. Jordprov tas ut i ca 10 punkter (Lj2501-Lj2510), se lägen i provtagningsplanen i bilaga 2a-b. Prover uttas i skikt beroende på jordlager, alternativt halvmetersvis om avvikande jordlager inte noteras.

Provtagning av yttlig jord ner till 0,2-0,3 m görs separat, i övrigt provtas fyllnadsmaterial som ett prov om max 1 meter. Jordprovtagning görs primärt i fyllning och max en meter ner i översta naturliga jordlager. Om finare jordlager påträffas provtas de om möjligt separat eftersom förorening kan bindas i dessa.

Analys utförs först avseende PFAS i ytliga prover. Analysbeställning görs i omgångar och analys i djupare i lägen görs om PFAS påvisas ytligt. För övriga ämnen görs analyser endast om avvikande skikt eller indikation om förorening, detta planeras inte i utgångsläget.

Tabell 3. Skruvprovtagning av djupare jordlager och installation av grundvattenrlr. Översikt över provpunkter och preliminär analysomfattning.

Provpunkt	Medium	Beskrivning	Motiv	Analyser
Lj2501	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (Söder om brandövningsplats)	Jordprov- tagning i djupled och spridning till och med grundvatten.	Jord: PFAS11 i yttlig jord (9 st), i grundvattenivå (5 st)
Lj2502	Jord	Skruvprovtagning, djup (Söder mot vattentäkten)		
Lj2503	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (Nära Ramböll 1809, dagvattenbrunn)		
Lj2504	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (Nedströms brandövningsyta, mot Lagan)	Undersökning av risker för skyddsobjekt	Grundvatten: PFAS11 (6-7 st) Övriga ämnen vid behov
Lj2505	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (Intill brandövningsplats, mot Lagan)		
Lj2506	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (Utmed troligt dagvattenstråk)		
Lj2507	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (nära Ramböll 1801 med PFAS)		
Lj2508	Jord	Skruvprovtagning, djup		
Lj2509	Jord	Skruvprovtagning, djup		
Lj2510	Jord, grundvatten	Skruvprovtagning, djup (Söder mot vattentäkten)		

6.4 Grundvatten

I samband med provtagning av jord från skruvborr installeras grundvattenrör i minst sex eller om möjligt sju av punkterna för jordprovtagning (enligt Tabell 3 och bilaga 2a-b). Syftet är att undersöka föroreningar i grundvatten som kan spridas till vattentäkten som skyddsobjekt, primärt PFAS.

Borrning görs med skruv och vid behov slagborrning för att om möjligt installera grundvattenrör av PEH av dimension 30-40 mm från grundvattennivån och minst 1-2 meter ner. Om hålen inte står kvar kan foderrörsborrning komma att krävas för installation av grundvattenrör med filternivåer på bedömt djup ca 5-8 meter under marknivå. 1-2 meter filter sätts längst ner på varje rör, från grundvattenytans nivå.

Rören rensumpas efter installationen. Vid provtagningstillfället lodas grundvattennivån och vattnet i röret omsätts genom pumpning vid lågt flöde genom flödescell till stabila värden om det är möjligt. Detta bedöms vara mer kvalitativt än att omsätta just 3 rörvolym. Provets utseende bedöms och dokumenteras.

Vattenproverna uttas i, för respektive analysparameter avsedda, provkärl som tillhandahålls av anlitat laboratorium. Grundvatten analyseras med avseende på PFAS samt andra ämnen endast om så bedöms motiverat efter noteringar i fält (flödescell, färg, lukt mm).

Prov som ska analyseras med avseende på metaller filtreras i fält.

Proverna transporteras kylda till laboratoriet.

6.5 Ytvatten

Provtagning av ytvatten föreslås som stickprov i fem provpunkter (YTV1-YTV5) varav tre i Lagan i syfte att undersöka spridning till ytvatten och med ytvatten. Två punkter har utifrån terräng och bedömd ytaavrinning placerats i sydväst (i korvsjö mot vattentäkten) och sydöst (i dike/bäck som mynnar i Lagan) dvs uppströms objektet. Diket mynnar söder om provpunkt YTV1 i Lagan (se bilaga 3 men även Figur 2 i denna rapport). Syftet med punkten är att få en representativ provtagning norr om all tänkbar påverkan från aktuellt område.

Provtagning av ytvatten görs med hjälp av en teleskopstång där provkärlet fästs för att få ett prov på ytvattnet en bit ut från kanten. Prov tas minst en decimeter under vattenytan.

Ytvatten analyseras med avseende på PFAS och andra ämnen endast om så bedöms motiverat i fält.

Tabell 4. Översikt över planerade provpunkter och analyser i ytvatten och sediment.

Provpunkt	Medium	Beskrivning	Motiv	Analyser
YTV1	Ytvatten, sediment	Lagan uppströms	Spridning till ytvatten och sediment	<u>Ytvatten:</u> PFAS11 (5 st) <u>Sediment:</u> PFAS11, dioxin, metaller, alifater, aromater, PAH, TOC (3 st)
YTV2	Ytvatten, sediment	Lagan, avkrok i låglänt område intill utfyllnadsområde, nedanför objektet		
YTV3	Ytvatten, sediment	Lagan nedströms		
YTV4	Ytvatten	Korvsjö i sydväst, mot vattentäkten		
YTV5	Ytvatten	Dike/bäck i sydost, avrinning mot Lagan.		

6.6 Sediment

Provtagning görs i tre punkter (SED1-SED3) i ungefär samma läge som provtagning av ytvatten för att bedöma föroreningar i sediment. Sediment som provtas bör vara av typen ackumulationsbotten om så är möjligt. Material sedimenterar och ackumulationsbotten uppstår där strömningshastigheten är som lägst, dvs i lugnare eller bredare partier av en å, eller i innerkurvor. Här behöver provpunkter även beaktas utifrån tillgänglighet pga branta slänter och det är relevant att uppströmspunkten (SED1) är norr om utloppet från diket i sydöst.

Sedimentprov uttas med huggare eller annan provtagare som medger sedimentprov i de övre ca 20 centimetrarna av sedimentmatrisen.

Sediment analyseras brett med avseende på PFAS, dioxin, metaller, PAH, alifater och aromater samt organisk halt (se Tabell 4) då sediment kan ge relevant historisk dokumentation om föroreningspåverkan från objektet.

6.7 Dagvatten och spillvatten

Provtagning av dagvatten föreslås enligt beskrivning under strategi som ett parallellt moment. Syftet är att inventera interna ledningar och spridningsvägar samt potentiella läckage till Lagan, dit dagvatten antas rinna. Som ett led i detta behöver brunnar först dokumenteras och några bör i samband med det provtas avseende slam och/eller dagvatten, beroende på typ av brunn och vatten.

6.8 Fält- och laboratorieanalyser

6.8.1 Fältanalys

Grundvatten planeras att undersökas med avseende på fysikalisk-kemiska parametrar (pH, syre, konduktivitet, redox) genom fältmätning med multiinstrument och flödescell. Mätning utgår om tillrinningen är för dålig. Fältmätningen kan då i stället genomföras i samband med att grundvattenrören omsätts vid ett tidigare tillfälle innan provtagning.

6.8.2 Laboratorieanalyser

Samtliga laboratorieanalyser utförs förslagsvis av Eurofins Environment Testing Sweden AB. Laboratoriet är ackrediterat för miljöanalyser av styrelsen för teknisk ackreditering (SWEDAC).

6.9 Ledningskoll, utsättning och inmätning

Ledningskoll utgörs inför undersökning och utsättning beställs där så erfordras och i den mån det är möjligt.

Samtliga jordprovtagningspunkter och grundvattenrör mäts in i plan och höjd efter provtagning. Grundvattennivåer och ytvatten lodas vid ett och samma tillfälle för beräkning av grundvattenytans lutning inom undersökningsområdet.

Som stöd för att lokalisera sig i fält och för att samla in positioner vid ytvatten och sedimentprovtagning mm föreslås att fältapplikationen ArcGIS Field Maps används för att smidigt kunna justera lägen i fält och dokumentera fältresultat.

7 Redovisning

Resultatet från den genomförda undersökningen redovisas i en rapport med genomförandebeskrivning, resultat, tabeller och ritningar.

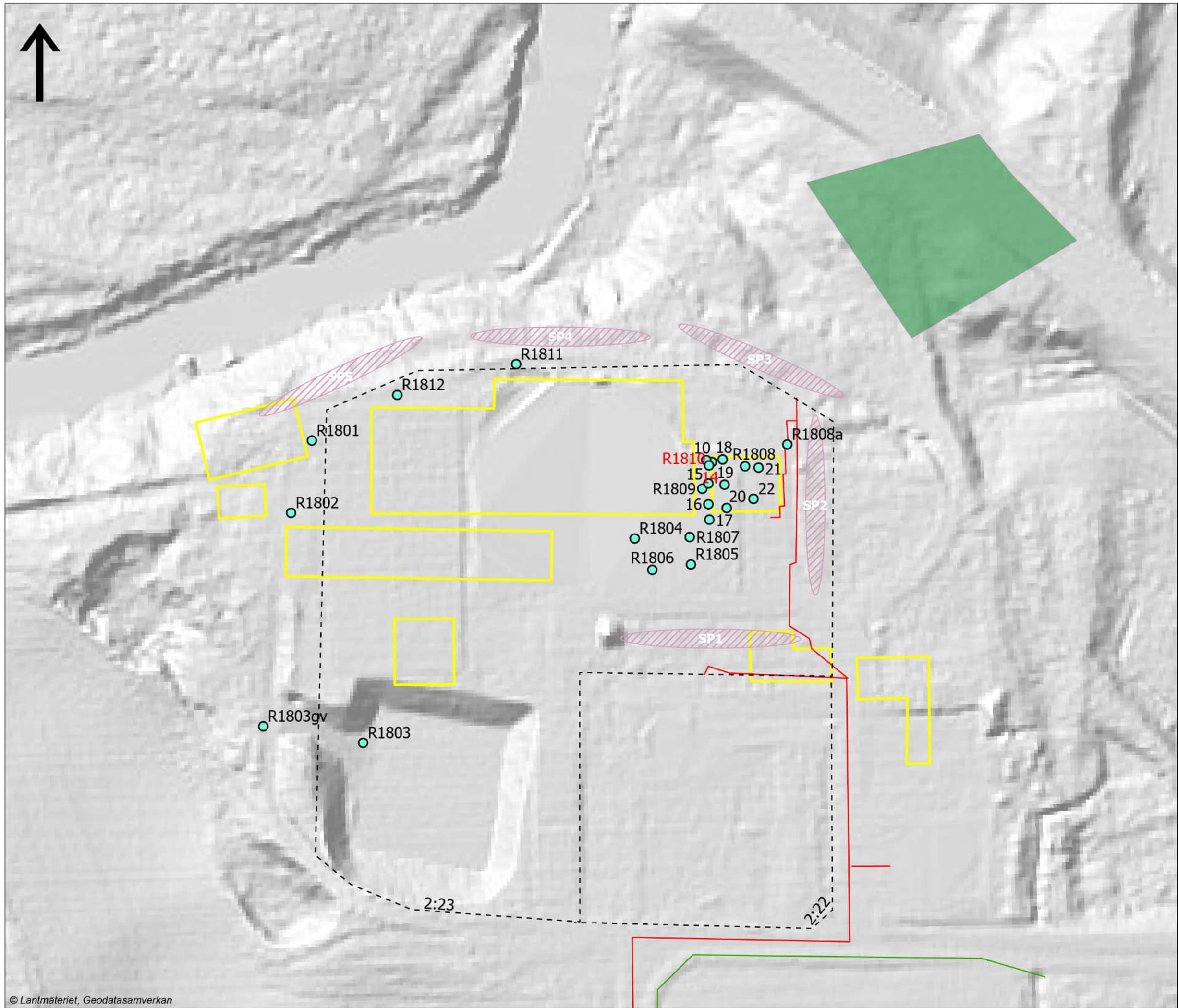
Samråd med tillsynsmyndigheten bör ske genom löpande avstämning, där behov av kompletteringar och utformning av rapport bestäms i detalj efter vad resultaten visar och hur de ska användas vidare. Reviderad riskklassning enligt MIFO utförs endast om det bedöms motiverat då MIFO fas 2 redan finns. Att redovisa uppdragen som en förstudie enligt Naturvårdsverket kan vara mer ändamålsenligt om det finns behov av eventuella fortsatta utredningar (huvudstudie) eller om statliga bidrag kan sökas för åtgärder.

8 Tidplan

En rimlig tidplan för genomförande av föreslagen undersökning är 8-10 månader, för att medge ett stegvist och kostnadseffektivt upplägg med fältarbeten under lämplig säsong, stegvist förfarande och rapportering. Fältmoment bör inte genomföras vid vinterförhållanden. Förslag till tidplan:

- Månad 1-2: Startmöte, fältplanering, bokning av resurser, materialbeställning, ledningskontroll och utsättning mm
- Månad 3-4: Fältmoment: jord, grundvatten, ytvatten. Analyser
- Månad 5-6: Resultatavstämning och bedömning av behov av eventuella kompletteringar, planering
- Månad 7-8: Eventuella kompletteringar, resultatavstämning
- Månad 9-10: Slutrapport, granskning, slutleverans

Tidplanen är preliminär och kan behöva justeras beroende på resultat och överenskommelser vid möten.

BILAGA 1

Situationsplan

28

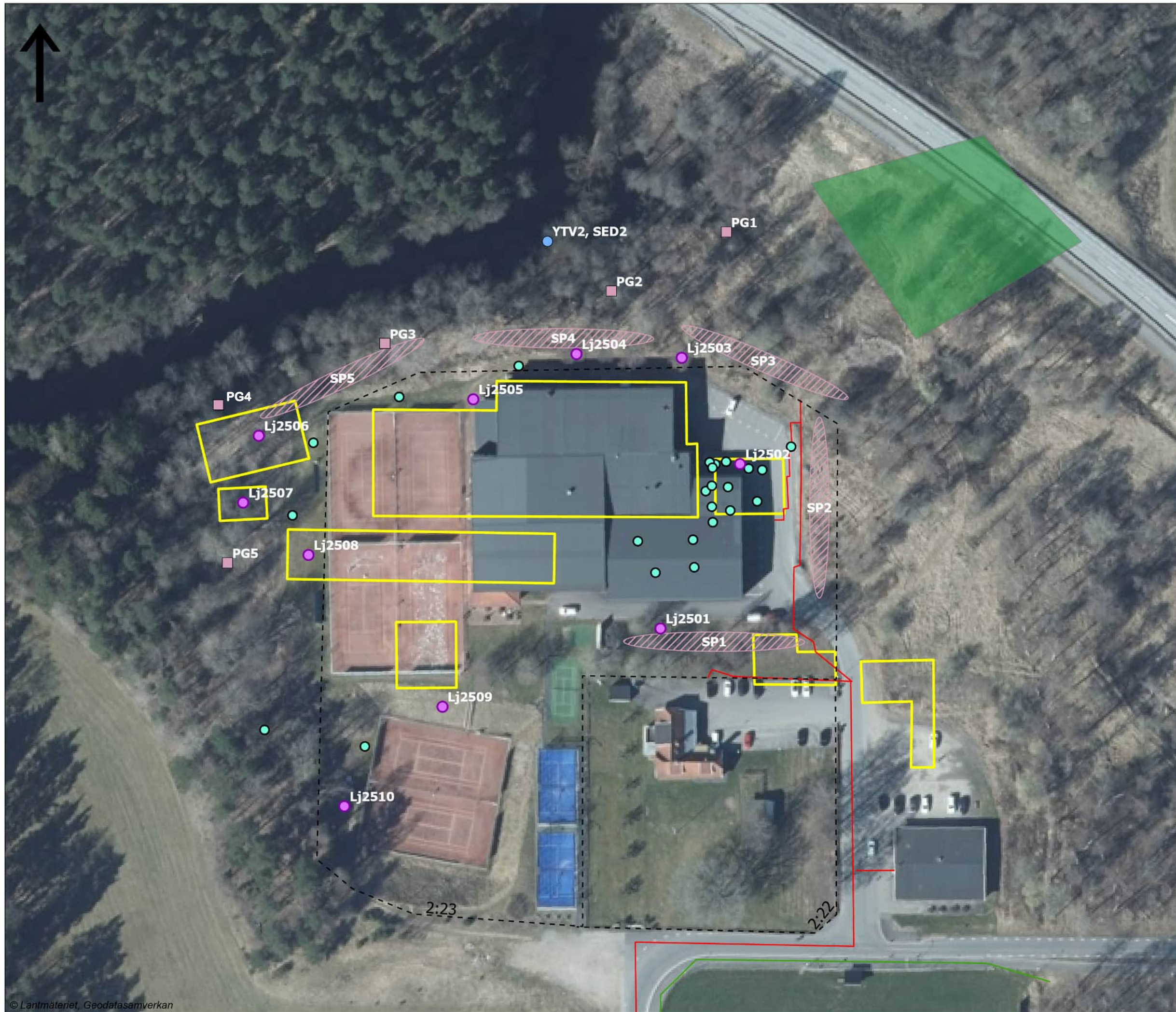
TECKENFÖRKLARING

- Byggnader1970
- Fastighetsgräns
- Samlingsprov
- Provpunkter, Ramboll
- Åtgärdad yta
- Dagvatten
- Spillvatten

UPPDRAGSANSVARIG Louise Johansson	KONSTR Anna Paulsson		
ORT Jönköping	DATUM 2025-08-27		
SKALA 1:1 000	FORMAT A3	REV	

BILAGA 2A

Situationsplan

29

TECKENFÖRKLARING

- Byggnader1970
- Fastighetsgräns
- Samlingsprov
- Jord & grundvatten
- Provgrop
- Provpunkter, Ramboll
- Ytvatten & sediment
- Ätgärdad yta
- Dagvatten
- Spillvatten

SWECO

UPPDRAKSANSVARIG Louise Johansson	KONSTR Anna Paulsson
ORT Jönköping	DATUM 2025-08-27
SKALA 1:1 000	FORMAT A3
	REV

0 10 20 30 40 50 m

BILAGA 3

Flygfoto 1982

31

TECKENFÖRKLARING

- Byggnader1970
- Fastighetsgräns
- Samlingsprov
- Jord & grundvatten
- Provgrop
- Provpunkter, Ramboll
- Ytvatten & sediment
- Ätgärdad yta
- Dagvatten
- Spillvatten

SWECO

UPPDRAKSANSVARIG Louise Johansson	KONSTR Anna Paulsson
ORT Jönköping	DATUM 2025-08-27
SKALA 1:1 000	FORMAT A3
	REV

0 10 20 30 40 50 m

Anbud

Miljöteknisk undersökning enligt provtagningsplan
Ljusseveka 2_23 m fl Värnamo

Beställare: Värnamo kommun

Anbud daterat 2024-10-22

Uppdragsnummer 30073783

1 Uppdragets omfattning

Sweco har inom uppdraget för Värnamo kommun upprättat en provtagningsplan för Ljusseveka 2:23 m fl daterad 2024-10-01. Planen baseras på föreläggande 2023-08-18 från Samhällsbyggnadsnämnden i Värnamo kommun och gäller miljöteknisk undersökning avseende mark, grundvatten, ytvatten och sediment.

Denna offert avser fortsättning av Swecos uppdrag 30073783 och genomförande av de undersökningar som angetts i provtagningsplanen.

2 Tider

Uppdraget utförs efter överenskommelse. Fältmoment utförs vid tjälfria förhållanden. Genomförandetiden är 8-10 månader enligt beskrivning i provtagningsplanen.

3 Ersättning och betalning

Uppdraget utförs även fortsatt mot ett rörligt arvode efter nedlagd tid i enlighet med ramavtal med Värnamo kommun (UHN.2022.147 Miljöutredningar). Lagstadgad mervärdesskatt tillkommer.

Fakturerings sker månadsvis och omfattar nedlagd tid. Betalningsvillkor är 30 dagar från fakturadatum. Vid försenad betalning debiteras dröjsmålsränta enl. räntelagen § 6.

Den uppskattade ersättningen för uppdraget bedöms till 400 000 kronor.

Analysomfattningen står för ca 140 000 kr. Analyser debiteras enligt projektspecifik prislista, se nedan.

Analyser i jord och sediment		å-pris (kr)
M_TOC_BER	Beräknad TOC	90
M_PAH16	PAH 16 Mark	400
MTOT_ORG	BTEX, alifater, aromater och PAH 16	800
MTOT	BTEX, alifater, aromater, PAH16 och metaller exkl. Hg	975
PSLF9	BTEX, alifater, aromater, PAH16 och metaller inkl. Hg	900
PLW6N	Perfluorerade ämnen i markprover, 11 st enligt SLV/S.G.I	2 000
PLWN0	PFAS 35 st i jord	3 000
SLV37	Dioxiner och furaner i jord (DIOXIN) (lidk.)	2 300
M_PCB	PCB 7 Mark	375
M_MET10	Metaller, exkl. Hg	200
M_MET11_HG	Metaller, inkl Hg	250
Enviscreen	Metaller, VOC-EPA, PAH, PCB, pesticider, klorfenoler, ftalater, klorbensener, kväve och klorinnehållande SVOC, alifater	4 600
Medio Enviscreen	VOC-EPA, PAH, PCB, ftalater, klorbensener, kväve och klorinnehållande SVOC, alifater	3 100
SL278-2	Glödförlust i jord, sediment, slam (GLODFORTS)	120

Analyser i vatten		å-pris (kr)
V:PFAS11	PFAS 11 st enligt SLV	2 500
PLWAF	PFAS 35	2 900
V_PFOS/PFOA	PFOS/PFOA	2 000
V_PFOS_VD	PFOS enligt vattendirektivet	2 100
VTOT_ORG	BTEX, alifater och aromater och PAH-16	750
VTOT	BTEX, alifater och aromater, PAH-16 och metaller (vattenlösliga/filtrerade)	975
V_VOC_VC	VOC-EPA	550

4 Förutsättningar

För uppdraget gäller de villkor och ansvarsbegränsningar som anges i ramavtal samt enligt tidigare uppdragsbekräftelse för uppdraget daterad 2024-04-12, däribland förutsättningar för arbete i fält.

5 Organisation

Utifrån uppdragets komplexitet, storlek och problemställning föreslår vi följande organisation. Utöver nedan namngivna konsulter finns inom Sweco en mycket stor samlad kompetens inom olika angränsande områden där olika konsulter kan användas som resurser i uppdraget om så önskas eller krävs.

Uppdragsledare: Louise Johansson

Bitr. Uppdragsledare: Emma Berggren

Sweco föreslår ett upplägg med en uppdragsledare och en biträdande uppdragsledare, detta då vår erfarenhet visar att upplägget ger högre kvalitet och ökad flexibilitet.

6 Anbudsformalia

Anbudsgivare:

Sweco Sverige AB
Organisationsnummer: 556767-9849
Styrelsens säte: Stockholm
Webbsida: www.sweco.se

Frågor rörande anbudet besvaras av:

Louise Johansson
Telefon: 0734-121821
e-post: louise.johansson@sweco.se

Adress och telefon:

Box 340 44
SE 100 26 Stockholm
Telefon: 08-695 60 00

Anbudets giltighetstid:

Detta anbud gäller till och med 2024-12-31.

Vi ser fram emot ett intressant och givande samarbete.

Med vänlig hälsning,

Louise Johansson

Uppdragsledare

Sweco Sverige AB

Anna Wastesson

Gruppchef

Sweco Sverige AB

Verifikat

Transaktion 09222115557529964283

35

Dokument

Anbud genomförande

Huvuddokument

3 sidor

Startades 2024-10-22 12:11:54 CEST (+0200) av Louise Johansson (LJ)

Färdigställt 2024-10-22 12:13:37 CEST (+0200)

Signerare

Louise Johansson (LJ)

Sweco

louise.johansson@sweco.se

+46734121821

Signerade 2024-10-22 12:11:55 CEST (+0200)

Anna Wastesson (AW)

anna.wastesson@sweco.se

Signerade 2024-10-22 12:13:37 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

Tjänsteskrivelse - Begäran om förlängning gällande uppdrag att ta fram en idéskiss för Folkets park Värnamo

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 15 april att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att i samråd med samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, kulturnämnden, Stiftelsen Folkets Park Värnamo och övriga intressenter i området att ta fram en idéskiss över Folkets Park Värnamo. Återrapportering ska ske till kommunstyrelsen senast den 30 september 2025.

Samverkan har påbörjats och en arbetsgrupp har bildats. Arbetsgruppen består av representanter från samtliga aktörer som är nämnda ovan. För att arbetsgruppen ska kunna ta fram en idéskiss över Folkets park-området behövs väsentligt mer tid. En förlängning av återrapporteringstiden till 31 mars 2026 önskas.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att hos kommunstyrelsen begära förlängd svarstid på uppdraget att ta fram en idéskiss över Folkets park Värnamo till 31 mars 2026.

Stefan Åberg Malmer
Avdelningschef fastighet

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

§ 165 Dnr: KS.2025.26

Översyn av byggnader i Folkets Park Värnamo

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- att** uppdra till teknik- och fritidsnämnden att i samråd med samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, kulturnämnden, Stiftelsen Folkets Park Värnamo och övriga intressenter i området att ta fram en idéskiss över Folkets Park Värnamo utifrån framtaget material, samt
- att** återrapportering sker till kommunstyrelsen senast den 30 september 2025.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 14 januari 2025 att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att genomföra en bedömning av skick/status på byggnader i Folkets Park Värnamo och redovisa ett förslag på åtgärder med kostnadsbedömning för olika alternativ för respektive byggnad.

Med stöd av Värnamo kommuns plan för grönstruktur har teknik- och fritidsförvaltningen i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen formulerat vision för framtida utvecklingen av Folkets park. Detta har gjorts då det i dagsläget finns ett politiskt uppdrag och investeringsmedel för att anlägga lekplats och utforma övergripande struktur för Folkets park.

Syftet med den framtida utvecklingen av Folkets Park är att anläggningen ska bli en plats för lek, aktiviteter, umgänge, gemenskap och glädje. Med andra ord är visionen i stora drag densamma som parken hade under sin förra storhetstid. I framtidens Folkets Park finns något för alla vare sig man vill leka, umgås med sina vänner både under och efter skoltid, njuta av en fin promenad på väg till jobbet eller träffas av vårens första solstrålar på en bänk. Med respekt för och med inspiration från parkens historia kan platsen utvecklas in i framtiden och fortsätta vara en central plats i stadens liv.

Rekommendationerna är att riva samtliga byggnader inom fastigheten Folkets Park för att ge plats åt nya byggnader som är anpassade efter dagens behov enligt visionen för Folkets Park. Rekommendationen är även att riva samtliga byggnader på grund av sitt undermåliga skick och status. Total bedömd investering uppgår till mellan 10 och 12 miljoner kronor för att riva och bygga nytt. Motsvarande kostnad för renovering av befintliga byggnader är 23 till 25 miljoner kronor.

Forts.

KS § 165 (forts)

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att i samråd med samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, kulturnämnden, Stiftelsen Folkets Park Värnamo och övriga intressenter i området att ta fram en idéskiss över Folkets Park Värnamo utifrån framtaget material, samt

att återskärning sker till kommunstyrelsen senast den 30 september 2025.

Beslut skickas till:
Ekonomiavdelningen
Teknik- och fritidsnämnden

Tjänsteskrivelse - Granskning av föreningar som har erhållit föreningsbidrag under 2025

Ärendebeskrivning

Enligt teknik- och fritidsförvaltningens rutiner ska teknik- och fritidsnämnden välja ut fyra föreningar som bedriver regelbunden verksamhet bland barn och unga samt två föreningar som tillhör kategorin funktionsrätts-, pensionärs- och samhällsnyttiga föreningar för granskning varje år. Teknik- och fritidsförvaltningen ska sedan granska de uppgifter som har legat till grund för föreningarnas bidrag genom att gå igenom närvarolistor för aktiviteter (gäller föreningar med verksamhet för barn och unga), medlemsregister, verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse. Resultatet av granskningen redovisas till teknik- och fritidsnämnden.

2020 granskades FC Dardania, Rydaholms GOIF, Islamiska internationella föreningen, Värnamo martial arts center, Föreningen HjärtLung och Aktiva seniorer i Värnamo.

2021 granskades IFK Värnamo, Svenska kyrkan, Hemma i Sverige, Finnvedens slalomklubb, Värnamobygdens lottakår och Lokalföreningen parkinson i Värnamo.

2022 granskades Bosnien Hercegovinas förening, Rydaholms IF, Värnamo atletklubb, Värnamo scoutkår, Psoriasisförbundet Värnamo-Västbo lokalförening samt Värnamo missionskyrkas RPG-förening.

2023 granskades Kärda IF, Värnamo Tennisklubb, Hånger IF, Friluftsförbundet Värnamo, Värnamobygdens röda korskrets och PRO Värnamo.

2024 granskades Värnamo Brukshundklubb, Ohsbruks IF, Apladalens Konståkningsklubb, Bredaryd-Lanna IK, SPF Seniorerna Bor-Rydaholm och Värnamo Allianskyrkans RPG-förening.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2025.342

Dnr:

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att fastställa föreningar vars inlämnade uppgifter ska granskas av teknik- och fritidsförvaltningen under 2025.

Nickie King
Handläggare

Johan Arvidsson
Avdelningschef

Förening	Status	Ansökt	Beviljat	Utbetalt	41
Apladalens Basketklubb	Avslutad	600	600	600	
Apladalens Konståkningsklubb	Avslutad	1220	1220	1220	
Apladalens Segelsällskap	Inväntar beslut	300	0	0	
BK Björnen	Avslutad	540	540	540	
Bors SK	Avslutad	3340	3340	3340	
Bosnien och Hercegovinas förening	Avslutad	1600	840	840	
Bredaryd Lanna IK	Avslutad	3000	3000	3000	
Bredaryds SOK	Avslutad	1120	1120	1120	
Equmenia Bor	Avslutad	580	500	500	
Equmenia Värnamo Missionskyrka	Avslutad	2080	2080	2080	
Finnvedens Slalomklubb	Avslutad	1380	1380	1380	
Forsheda Bowlingklubb	Avslutad	320	500	500	
Forsheda IF	Avslutad	3380	3380	3380	
Forsheda Missionsförsamling	Avslutad	1160	500	500	
Friluftsfrämjandet Värnamo	Avslutad	3220	2060	2060	
Församlingen Klippan i Bredaryd	Avslutad	1060	500	500	
Horda AIK	Avslutad	660	660	660	
Horda Frikyrka	Avslutad	1380	500	500	
Hånger IF	Avslutad	320	250	250	
Hångers Frikyrka	Avslutad	440	500	500	
IFK Värnamo	Avslutad	6000	6000	6000	
Kärda Alliansförsamling	Avslutad	1320	500	500	
Kärda IF	Avslutad	260	500	500	
Kärda Skytteförening	Avslutad	240	500	500	
Lanna Golfklubb	Avslutad	820	500	500	
Lanna Missionsförsamling	Avslutad	280	500	500	
Ohsbruks IF	Avslutad	240	500	500	
Rydaholms Frikyrka	Avslutad	2180	500	500	
Rydaholms Golf	Avslutad	2160	2160	2160	
Rydaholms IF	Avslutad	520	520	520	
Rydaholms Skridskoklubb	Avslutad	1900	1900	1900	
Rydaholms Skytteförening	Avslutad	600	500	500	
Råhults Missionsförsamling	Avslutad	580	500	500	
SAU Värnamo	Avslutad	280	500	500	
SDK Amfibia	Avslutad	640	320	320	
SMK Värnamo	Avslutad	900	900	900	
Svenska kyrkan Värnamo	Avslutad	3760	500	500	
Tännö Missionsförsamling	Avslutad	620	500	500	
Wernamo Ju-Jutsuklubb	Avslutad	1460	1460	1460	
Värnamo Atletklubb	Avslutad	280	500	500	
Värnamo Badmintonklubb	Avslutad	260	500	500	
Värnamo Boxningsklubb	Avslutad	1460	1460	1460	
Värnamo Brottarklubb	Avslutad	540	540	540	
Värnamo Brukshundklubb	Avslutad	500	500	500	
Värnamo Frisksportklubb	Avslutad	6000	6000	6000	
Värnamo Golfklubb	Avslutad	1080	1080	1080	

Värnamo Gymnastikklubb	Avslutad	4740	4740	4740 ⁴²
Värnamo Handbollsklubb	Avslutad	440	500	500
Värnamo Hockey (VGIK)	Avslutad	3960	3960	3960
Värnamo Innebandyklubb (VIK)	Avslutad	6000	6000	6000
Värnamo Martial Arts Center	Avslutad	780	780	780
Värnamo Pingstförsamling	Avslutad	880	500	500
Värnamo Scoutkår	Avslutad	840	840	840
Värnamo Simsällskap (VSS)	Avslutad	5440	5440	5440
Värnamo Skytteförening	Avslutad	860	860	860
Värnamo Sportklubb	Avslutad	1920	1920	1920
Värnamo Södra FF	Avslutad	6000	6000	6000
Värnamo Tennisklubb	Avslutad	2320	2320	2320
Värnamo Volleybollallians	Avslutad	2740	2740	2740
Värnamobygdens Ryttarförening	Avslutad	4140	4140	4140

Förening	Status	Ansökt	Beviljat	Utbetalt	43
Värnamobygdens Röda Korskrets	Avslutade	4430	4430	4430	
Hörselskadades Förening i Värnamo	Avslutade	1840	1840	1840	
Neuro Östbo-Västbo	Avslutade	1940	1940	1940	
Riksförbundet HjärtLung Värnamo	Avslutade	1760	1760	1760	
Värnamo Fibromyalgiförening	Avslutade	960	960	960	
SRF Finnveden	Avslutade	880	880	880	
FUB Värnamo	Avslutade	2460	2460	2460	
Lokalföreningen Parkinson Värnamo	Avslutade	1500	1500	1500	
PRO Rydaholm	Avslutade	1530	1530	1530	
SKPF avd 73 Östbo-Västbo	Avslutade	4530	4530	4530	
Värnamo Missionskyrkans RPG-förening	Avslutade	1580	1580	1580	
SPF Seniorerna Forshedabygden	Avslutade	1460	1460	1460	
PRO Bredaryd	Avslutade	1830	1830	1830	
Värnamo Allianskyrkans RPG-förening	Avslutade	1280	1280	1280	
SPF Seniorerna Värnamo	Avslutade	3150	3150	3150	
SPF Seniorerna Bor-Rydaholm	Avslutade	1520	1520	1520	
Aktiva Seniorer i Värnamo	Avslutade	4760	4760	4760	

Tjänsteskrivelse - Kontantfri simhall

Ärendebeskrivning

Dagens samhälle blir alltmer digitaliserat och samhället går mot ett mer kontantfritt samhälle. Värnamo simhall tar idag emot bland annat kontanter som betalmedel när kunder vill betala i simhallen.

Hanteringen av kontanter är hög och kostnaden motsvarar lite drygt en tredjedel av de kontanter som simhallen får in på ett år. Detta gör att kostnaden bedöms som oproportionerlig.

Fördelarna med att bli en kontantfri anläggning, utöver den ekonomiska aspekten, är att arbetsflödet blir mer effektivt då mindre tid behövs för kassahantering, insättning och avstämning. Dessutom ger det personalen i simhallen en ökad säkerhet med minskad risk för rån och inbrott.

Se även under rubrik Utredning.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Emma Edelin
Enhetschef

Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2025.341

Dnr:

Utredning

Dagens samhälle blir alltmer digitaliserat och samhället går mot ett mer kontantfritt samhälle. Värnamo simhall tar idag emot bland annat kontanter som betalmedel när kunder vill betala i simhallen.

Värnamo simhall tog under 2024 emot drygt 105 000 besökare i simhallen och gymmet. Det är drygt 9 500 besökare per månad (juli månad var simhallen stängd). Merparten av kunderna betalar sitt besök eller fika via kort/swish eller abonnemang via autogiro. Kontanter används mycket sällan.

I tabellen nedan visas simhallens kontanthantering under 2024.

Månad	Mottagna kontanter (KR)
Januari	3 442
Februari	8 177
Mars	2 335
April	2 324
Maj	2 008
Juni	1 195
Juli	297
Augusti	334
September	1 771
Oktober	1 777
November	2 177
December	6 021
Totalt	31 858

Tabell 1 Under februari genomfördes en kampanj på årskort

För att hantera de kontanter som ändå används tillkommer en avgift för värdhantering från företaget som hanterar kontanterna på 794 kronor per månad. Utöver denna avgift tas även en engångssumma för insättning ut på 880 kronor. Detta görs två till tre gånger per år, vilket skapar en kostnad, vid tre tömningar, på 2 640 kronor. Totalt uppstår årligen en kostnad för kontanthantering på 12 168 kronor.

När det beslutades om att ta bort mynthanteringen i kommunens parkeringsautomater 2024 blev simhallen tvungen att ensam betala kostnaden för hanteringen av kontanter. Tidigare har kostnaden delats med förvaltningens gata- och parkavdelning

och inte heller varit lika hög som nu.

Fördelar med en kontantfri simhall:

- Ökad säkerhet och en bättre arbetsmiljö för simhallens anställda genom minskad risk för rån, inbrott och stöld. Att inte hantera kontanter tar bort säkerhetsrisker för både personal och besökare.
- Lägre driftskostnader då dagens kontantvolym är låg men värdehanteringen genererar löpande och oproportionerligt höga kostnader.
- Effektivare kundflöde då mindre tid behövs för kassahantering, insättning och avstämning vilket leder till mer tid för service och bemötande.
- Bättre kundflöde, kort- och mobilbetalning är idag en norm och ger snabbare köer och enklare hantering vid inpassering.
- Det blir inga regelbundna kostnader för värdehantering genom värdetransporter.

Risken med att ha en kontantfri anläggning är att kan komma någon som vill betala med kontanter. Några minuters promenad från simhallen, på Storgatsbacken, finns en insättningsautomat som är tillgänglig dygnet runt, där det är möjligt att sätta in pengar för att sedan kunna betala med till exempel swish. Detta gör att det blir enkelt för simhallens personal att hänvisa eventuella besökare med kontanter dit.

Tjänsteskrivelse - Information om energiuppföljning januari till juni 2025 samt arbete med lönsamhetsanalyser

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningen önskar informera om det goda resultatet av arbetet med energieffektivisering samt arbete med kostnadsanalyser vid olika investeringsprojekt.

För första halvåret 2025 har förvaltningen analyserat och följt upp energiförbrukningen i förhållande till första halvåret 2024. Resultatet är bra och påvisar vikten av arbetet med energieffektivisering och att byta ut äldre installationer. Energiförbrukning för el och fjärrvärme har minskat med 1 273 676 kWh (7,6 %) under januari-juni 2025 jämfört med januari-juni 2024.

För att säkerställa att en investering är energieffektiv och ekonomisk lönsam tillämpas ”payoff-beräkningar” (hur snabbt en investering betalar tillbaka sin initiala kostnad genom att dela grundinvesteringen med det årliga inbetalningsöverskottet eller besparingen för att få fram återbetalningstiden) och livskostnadsanalyser (LCC, som är en ekonomisk analys som beräknar de totala kostnaderna för ett system över hela dess livslängd inklusive investering, drift och underhåll).

Se även under rubrik Utredning.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

Dnr: TFN.2025.74

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Gustav Eek
VVS-ingenjör

Per Nordin
El-ingenjör

Stefan Åberg Malmer
Avdelningschef fastighet

Utredning

Teknik- och fritidsförvaltningen önskar informera om det goda resultatet av arbetet med energieffektivisering samt arbete med kostnadsanalyser vid olika investeringsprojekt.

Sammanfattning Energiuppföljning

För första halvåret 2025 har förvaltningen analyserat och följt upp energiförbrukningen i förhållande till första halvåret 2024. Resultatet är bra och påvisar vikten av arbetet med energieffektivisering och att byta ut äldre installationer. Energiförbrukning för el och fjärrvärme har minskat med 1 273 676 kWh (7,6 %) under januari-juni 2025 jämfört med januari-juni 2024.

Av de 1 276 676 kWh är:

El -511 304 kWh (-8,5%)

Fjärrvärme -762 184 kWh (-7,0%)

Total besparing är cirka 2 165 000 kronor (1,7 kr/kWh).

I investeringsbudgeten för teknik- och fritidsnämnden 2025 finns ett investeringsprojekt, Riktade energisparprojekt, projektnummer 231126 (KF 273). I investeringsbudgeten avseende projekt Riktade energisparprojekt finns anvisade medel fördelat enligt följande:

2025	4 000 000 kronor
2026	2 000 000 kronor
2027	2 000 000 kronor
2028	3 000 000 kronor
Framtid	9 000 000 kronor

Totalt 20 000 000 kronor

Investeringsprojektet möjliggör för förvaltningen att växla upp arbetet med energibesparing ytterligare under innevarande och kommande år.

Lönsamhetsanalyser

För att säkerställa att en investering är energieffektiv och ekonomisk lönsam tillämpas "payoff-beräkningar" (hur snabbt en investering betalar tillbaka sin initiala kostnad genom att dela grundinvesteringen med det årliga inbetalningsöverskottet eller

besparingen för att få fram återbetalningstiden) och livskostnadsanalyser (LCC, som är en ekonomisk analys som beräknar de totala kostnaderna för ett system över hela dess livslängd inklusive investering, drift och underhåll).

Fastighetsavdelningen har fokuserat på utbyte av ventilationsaggregat och byte av belysning i fastigheterna och utemiljöerna. Vid varje investering utförs en payoff-beräkning för att analysera lönsamheten för investeringen. För beräkning av lönsamheten och payoff-beräkningar används olika programvaror.

För att analysera ”helhetsberäkningar” i fastigheterna används ett program där man skapar modeller. Det används dock bara vid större projekt då det tar mycket tid att bygga modellerna.

Ovan är exempel på olika sätt som tillämpas för analys av lönsamhet.

Riktade Energibesparingsprojekt Fastighet		Projektblad nr KF:	KF273
		Projektbladnr Förv:	
		Upprättad den:	2023-02-16
		Upprättad av:	Stefan Åberg
		Reviderad den:	2024-02-12
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	SBN	Projektnr i Ek.sys:	
Utförare(nämnd):	TFN	Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	
Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess: (tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)			
Minska energibehovet.			
Nettoeffekt på driftbudget för beställaren:	Ja. Kapitaltjänstkostnaden innebär ökad hyreskostnad		

Beskrivning av investeringsprojektet:

Genom olika insatser avser vi att byta ut installationer som förbrukar onödigt mycket energi till mer energieffektiva alternativ. Vi gör följande bedömning gällande insatser och vilka besparingar dessa kan få på energiåtgången i våra fastigheter.

Ventilation - En investering på ca 6 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 50%.

Belysning - En investering på ca 5 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 80%.

Styr och regler - En investering på ca 1 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 10%.

Värmesystem - En investering på ca 3 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 30%.

Varmvatten - En investering på 1 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 30%.

Byggåtgärder - En investering på 4 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 30%.

Nyckeltal		
Nybyggnadsyta:		m ²
Ombyggnadsyta:	0	m ²
Driftkostnadsjustering/år:		tkr/år
Kapitaltjänstkost.just/år:	1 200	tkr/år
Evakueringskostnad:		tkr
Avskrivningstid (genomsnitt):	25	år
Kalkylnivå 0-3:	3	

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 231231
Anvisade medel/utfall	tom 2023		
Investering beslutad	2024		
Investeringsbudget	2025	4 000	
Investeringsplan	2026	2 000	
Investeringsplan	2027	2 000	
Investeringsplan	2028	3 000	
Investeringsplan	2029		
Investeringsplan	Framtid	9 000	
Totalinvestering		20 000	

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

Dnr:

**Tjänsteskrivelse - Övrig information från
förvaltningen****Ärendebeskrivning**

- Information om påbörjad byggprocess av området nya polishuset
- Information från VA-avdelningen
- Information från fastighetsavdelningen
- Information om Borgenområdet
- Studiebesök vid Annebergsbadet och andra friluftslivssatsningar i västra kommundelen

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef